

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахунково-графічного завдання
з дисципліни

**«РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ
(у тому числі ТУРРЕСУРСИ УКРАЇНИ)»**

*(для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання
напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»)*

**Харків
ХНУМГ
2013**

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі Турресурси України)» (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: М. М. Покогодна, І. Л. Полчанінова. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 16 с.

Укладачі: М. М. Покогодна,
І. Л. Полчанінова

Рецензент: д. е. н., проф. І. М. Писаревський

Рекомендовано кафедрою туризму і готельного господарства, протокол №1 від 28.08.2012 р.

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» є вибірковою дисципліною циклу природничо-наукової та фундаментальної підготовки бакалавра галузі знань 1401 – «Сфера обслуговування» напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа».

Дисципліна «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» вивчає процес формування та закономірності розвитку рекреаційної інфраструктури у світі, її види, форми й особливості за окремими регіонами та країнами, взаємодію з іншими сферами суспільного життя і господарства.

Мета вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» – формування знань і навичок аналізу потенціалу рекреаційних комплексів світу та набуття практичних умінь методів оцінювання механізмів їхнього ефективного функціонування для формування програм підприємства.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчити теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів як складників господарського комплексу;
- з'ясувати рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;
- проаналізувати поняття, склад і структуру рекреаційно-ресурсного потенціалу;
- вивчити теоретичні основи, основні схеми та характеристики рекреаційних районів світу та України;
- ознайомитись із основами рекреаційного природокористування.

Предметом вивчення дисципліни є територіальні рекреаційні комплекси як специфічні частини системи суспільних відносин, що становлять основу соціальної політики, спрямованої на відтворення здоров'я людини і включають підприємства й заклади відпочинку, курорти, туристичні організації тощо.

Під час вивчення дисципліни студенти мають **знати**:

- основні елементи, теоретичне підґрунтя формування та функціонування рекреаційних комплексів як складників господарського комплексу;
- рівні, структуру та фактори формування рекреаційних потреб;
- поняття рекреаційно-ресурсного потенціалу та його складники;
- теоретичні засади та основні схеми рекреаційного районування світу й України;
- особливості рекреаційних районів світу та України;
- основи рекреаційного природокористування.

Окрім того, студенти мають **вміти**:

- аналізувати наявний рекреаційний потенціал територій щодо здійснення різноманітних видів рекреаційної діяльності;
- проектувати найбільш ефективно використання рекреаційно-

ресурсного потенціалу регіону з огляду на його структуру та наявні рекреаційні потреби;

– виявляти проблеми розвитку рекреаційних комплексів і розробляти проекти їхнього вирішення за допомогою знань про основні тенденції розвитку, рекреаційні потоки та принципи рекреаційного природокористування;

– розгорнуто характеризувати рекреаційні райони світу та України.

Тематичний план навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» складається з одного модуля, який логічно пов'язує два змістових модуля.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні (семінарські) заняття, контрольна робота, самостійна робота студентів, контрольні заходи. Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

Форма підсумкового контролю – залік.

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» наводиться в таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу	2,5/90	24	24	—	42
ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів	1,0/36	12	12	—	12
ЗМ 1.2 Рекреаційне районування світу та України	1,5/54	12	12	—	30

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання наводиться в таблиці 2.

Таблиця 2 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Усього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Рекреаційні комплекси світу	3,0/108	8	10	—	90
ЗМ 1.1 Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів	1,5/54	4	4	—	46
ЗМ 1.2 Рекреаційне районування світу та України	1,5/54	4	6	—	44

2. ТЕМАТИКА РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ РОБОТИ (РГР)

1. Характеристика Північноєвропейського рекреаційного регіону.
2. Характеристика Південноєвропейського рекреаційного регіону.
3. Характеристика Західноєвропейського рекреаційного регіону.
4. Характеристика Східного і Центральноєвропейського рекреаційних регіонів.
5. Характеристика Північноамериканського рекреаційного регіону.
6. Характеристика Центральноамериканського рекреаційного регіону.
7. Характеристика Південноамериканського рекреаційного регіону.
8. Характеристика Карибського рекреаційного регіону.
9. Характеристика Австралійсько-Тихоокеанського рекреаційного регіону.
10. Характеристика Північно-Східного Азійського рекреаційного регіону.
11. Характеристика Південно-Східного Азійського рекреаційного регіону.
12. Характеристика Південноазійського рекреаційного регіону.
13. Характеристика Північноафриканського рекреаційного регіону.
14. Характеристика Південноафриканського рекреаційного регіону.
15. Характеристика Західноафриканського рекреаційного регіону.
16. Характеристика Східноафриканського рекреаційного регіону.
17. Характеристика Російського рекреаційного регіону.
18. Характеристика Близькосхідного рекреаційного регіону.

Студентам дозволяється виконувати контрольну роботу на іншу тему згідно з напрямом їхньої практичної діяльності, але в цьому разі обрана тема та план роботи мають бути узгоджені з викладачем, який читає дисципліну.

3. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ РГР (КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ)

Програмою дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)» передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (РГР):

- для студентів денної форми навчання – контрольна робота;
- для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

Виконання контрольної роботи має на меті систематизувати, закріпити теоретичні знання та набути практичних навичок у дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (у тому числі турсресурси України)». Окрім того, РГР дає змогу опанувати студентам необхідними навичками для вирішення конкретних завдань з характеристики рекреаційно-ресурсного потенціалу, розвивати навички самостійної роботи й оволодіти методикою аналізу рекреаційного потенціалу території.

У контрольній роботі студент має показати:

- знання і правильне розуміння вивченої дисципліни;
- уміння використовувати літературні джерела, аналізувати практичний матеріал і викладати свої міркування з того чи іншого питання;
- уміння використовувати теоретичні знання у процесі аналізу конкретних даних.

РГР виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу й оприлюдненням результатів під час проведення практичних занять із дисципліни з тем 8 – 11.

У процесі написання контрольної роботи варто дотримуватись таких вимог:

- змістовність і конкретика викладання;
- достатня повнота викладення питання: потрібно повністю розкрити явище або елементи досліджуваного процесу, розглянути всі аспекти проблеми;
- завершеність в оформленні думок;
- уникання повторів;
- грамотність написання;
- акуратне оформлення контрольної роботи.

Унаслідок виконання індивідуального завдання студент має:

- 1) підготувати та належними чином оформити РГР на задану тематику,
- 2) доповісти на підсумковому практичному занятті.

Обсяг – 24 години, відведені на самостійну роботу для денної форми навчання, і 32 години – для заочної форми навчання.

Матеріали РГР розміщують у такій послідовності:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Основний текст.
4. Список використаних інформаційних джерел.

Рекомендований план характеристики рекреаційного району:

1. Час виникнення, історичні особливості формування.
2. Рекреаційні ресурси (природні, історико-культурні, інфраструктурні) і їхні територіальні поєднання.
3. Характер рекреаційної спеціалізації та ступінь її розвитку.
4. Потужність, географія, структура й динаміка рекреаційних потоків.
5. Рівень рекреаційного освоєння території району – стан розвитку рекреаційної функції в межах певної території (акваторії) за визначений період. Характеризується насиченістю території елементами рекреаційної інфраструктури, певною мірою рекреаційним навантаженням, ступенем розвитку рекреаційного господарства, його зв'язками з іншими підсистемами.
6. Наявність одного або більше рекреаційних центрів і органів керування.
7. Проблеми та перспективи подальшого розвитку.

Характеристику рекреаційних районів варто починати з переліку об'єктів, що належать до району, відповідно до їхнього географічного розміщення на схемі рекреаційного районування.

За часом виникнення рекреаційні райони можна класифікувати таким чином:

- I. Райони давнього рекреаційного освоєння (до XIX ст.).
- II. Райони нового рекреаційного освоєння (XIX – початок XX ст.).
- III. Райони новітнього рекреаційного освоєння (II пол. XX ст.).
- IV. Райони рекреаційного освоєння останніх років.

За передумовами формування (видами атрактивності) можна виділити такі види:

1. Природно-атрактивні.
2. Етнографічно-атрактивні.
3. Історико-культурно-атрактивні.
4. Економічно-атрактивні.
5. Комплексно-атрактивні.

Серед природно-атрактивних районів окремо потрібно виділити природно-оздоровчі (курортні, лікувальні).

За рівнем розвитку туристської інфраструктури можна виокремити райони з:

- а) високорозвиненою інфраструктурою;
- б) середньорозвиненою інфраструктурою;
- в) низькорозвиненою інфраструктурою.

Усі рекреаційні райони поділяються на райони широкої та вузької спеціалізації.

Рекреаційні регіони широкої спеціалізації. У туристській галузі увага організаторів і посередників туристських заходів зосереджується переважно на організації відпочинку в сезон відпусток. Регіони широкої спеціалізації важливі також для ділового туризму. До таких місць належать освітні, промислово-адміністративні та транспортні центри.

Промислово-адміністративні центри також належать до районів широкої спеціалізації. Вони поділяються на промислові, або комерційні, і політичні центри.

Туристські регіони вузької спеціалізації відрізняються від регіонів широкої спеціалізації тим, що їх здебільшого відвідують з метою дослідження цих місць. Туристські місця вузької спеціалізації поділяються на місця відпочинку й місця з туристськими пам'ятками.

До місць відпочинку належать курорти, місця для проведення відпустки й місця, розташовані поблизу місця проживання, які використовуються для нетривалого відпочинку.

Курорти мають відповідати як мінімум трьом показникам: природні лікувальні фактори, відповідні споруди, лікувальний характер.

Природні лікувальні фактори – це лікувальні властивості ґрунту, моря або клімату. Курортні споруди – це будівлі, споруди, у яких проводиться лікування. Будівлі та споруди мають відповідати нормам гігієни, мати бездоганний вигляд і експлуатуватися спеціальним персоналом. Важливо, щоб у таких місцях була спокійна атмосфера, оточувана приємним, екологічно чистим ландшафтом.

Місця для відпочинку під час відпустки. З огляду на мотиви рекреантів місцем відпочинку може називатися будь-яке місце, де можна зупинитися на п'ять або більше днів (мінімально чотири ночівлі), щоб відпочити. Від курортів вони відрізняються тим, що на їхній території немає загальновизнаних природних лікувальних факторів, які можуть використовуватися в терапії.

До місць з туристськими визначними пам'ятками, місць вузької спеціальності належать історичні, релігійні (паломницькі) місця та розважальні центри.

Зважаючи на функціональну типологію туризму, можна виявити види районів за їхньою спеціалізацією:

1. Райони пізнавального, або екскурсійного туризму.
2. Райони рекреаційного, або оздоровчого туризму.
3. Райони наукового туризму.
4. Райони фестивального туризму (з його підвидами).
5. Райони релігійного туризму.
6. Райони ностальгічного туризму.
7. Райони ділового туризму.
8. Райони сільського туризму.

Ця класифікація потребує кількох уточнень:

- 1) є багато змішаних видів туристської спеціалізації (пізнавально-рекреаційний, пізнавально-фестивальний та ін.);
- 2) на відміну від інших туристських районів, райони наукового та фестивального туризму зазвичай не є постійними. Перебування в них туристів має переважно епізодичний характер;
- 3) райони ностальгічного туризму пов'язані з певною політичною кон'юнктурою і тому здебільшого є тимчасовим явищем;
- 4) значною мірою кон'юнктурні райони ділового туризму особливо освоюються торговцями – «човниками» під час шоп-турів.

З огляду на зазначені приватні класифікації можна визначити й вид рекреаційного району за допомогою системи символів (індексів).

«Формула» дає змогу охарактеризувати рекреаційні райони у стислому вигляді, узагальнено. У тому випадку, якщо «формули» збігаються, можна говорити про те, що порівнювані райони належать до одного виду. Отже, під час організації туристських турів є можливість вибору з-поміж однотипних районів.

Для деяких районів та окремих держав туристично-рекреаційна сфера становить галузь господарської спеціалізації. З метою вирішення питання, чи є туризм у певному районі, місті галуззю господарської спеціалізації, можна залучити коефіцієнти (індекси) спеціалізації (K_1 , і K_2).

У тому випадку, коли коефіцієнти K_1 і K_2 перевищують 1, туристично-рекреаційну сферу можна вважати галуззю спеціалізації району.

Таким же шляхом можна виявити роль туризму та рекреації всередині соціальної сфери району. Визначити частку туристсько-рекреаційної сфери найлегше за допомогою показників структури зайнятості.

На сьогодні існують методики та рекомендації зі статистики туризму, затверджені на Міжнародній конференції зі статистики подорожей та туризму, організований Світовою туристською організацією UNWTO. Згідно з цими рекомендаціями розроблений перелік основних показників, які легко вимірюються та надають інформацію про динаміку розвитку туристичної індустрії. Найважливішими показниками, за даними UNWTO, є:

- кількість прибуттів;
- тривалість перебування туриста у країні;
- витрати туристів, пов'язані з подорожжю;
- доходи від туризму.

Використовуючи дані UNWTO, варто обчислити показники туристичного потоку в конкретні роки в цьому регіоні.

1. Темпи зростання туристських прибуттів у конкретні роки за формулою:

$$T = (P_n - P_{баз}) / P_{баз}, \quad (1)$$

де T – темпи зростання туристських прибуттів;

P_n – показники туристських прибуттів за певний рік (наприклад, 2012_рік);

$P_{баз}$ – показники туристських прибуттів за базовий рік, відносно до якого обчислюється темп зростання (наприклад, 2011 рік).

Унаслідок цих обчислень отримуємо темпи зростання за певний проміжок часу.

2. Особливе значення для оцінювання рівня розвитку туризму в регіоні мають показники охоплення туризмом населення досліджуваної країни, які характеризують інтенсивність туристичних потоків. Ці показники виступають у двох видах: нетто- і бруто-інтенсивність туристичних потоків.

Нетто-інтенсивність розвитку туризму обчислюється за формулою:

$$K_{in}^n = \frac{Ч_{тур}}{Ч_{нас}} \times 100, \quad (2)$$

де K_{in}^n – коефіцієнт нетто-інтенсивності туристичних потоків, %;

$Ч_{тур}$ – чисельність того населення країни (регіону), яке здійснило хоча б одну туристичну подорож за рік або за інший період часу, тобто кількість туристів;

$Ч_{нас}$ – загальна чисельність населення країни (регіону) за той самий період.

Цей показник указує на те, яка частка (%) населення країни (регіону) або певної демографічної групи здійснила хоча б одну туристичну поїздку за рік чи за інший період часу, наприклад, сезон.

Показник брутто-інтенсивності (K_{in}^{bp}) означає, скільки туристичних подорожей припадає в середньому на одного жителя країни (регіону) за певний період. Під час розрахунків використовується формула:

$$K_{in}^{bp} = \frac{N_{mn}}{Ч_{нас}} \times 100, \quad (3)$$

де N_{mn} – загальна кількість туристичних подорожей, зроблених населенням країни (регіону) за певний період часу.

Показник брутто-інтенсивності характеризує частоту туристичних поїздок населення країни (регіону) або окремої демографічної групи.

3. Обчислити коефіцієнт нерівномірності туристичного потоку (коефіцієнт сезонності) можна за формулою:

$$K_{np} = \frac{TД_{max}}{TД_{min}}, \quad (4)$$

де K_{np} – коефіцієнт нерівномірності туристичного потоку;

$TД_{max}$ – кількість туроднів за період (здебільшого за місяць) з максимальним туристичним потоком;

$TД_{min}$ – кількість туроднів за період з мінімальним туристичним потоком.

Проаналізувати отримані дані, зробити висновки щодо причин змінення туристичних потоків.

Типологія рекреаційних центрів відображає різноманіття рекреаційної діяльності туристів і пов'язана з наявністю культурної і природної спадщини, рекреаційних ресурсів у тому чи іншому місці, без яких рекреаційна діяльність не може бути реалізована. У зарубіжній і вітчизняній містобудівній літературі поняття «рекреаційний центр» зазвичай пов'язують із системою розселення

(містами, селищами або спеціальними поселеннями – центрами обслуговування туристів). Більш доцільно пов'язувати це поняття з будь-якою географічною місцевістю, що становить інтерес для рекреантів. Рекреаційними центрами виступають як об'єкти, так і ландшафти різних рівнів.

4. ОФОРМЛЕННЯ РГР (КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ)

РГР виконується на ЕОМ на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора міжрядкові інтервали, шрифт Times New Roman, 14 кегль. Загальний обсяг роботи 15–20 сторінок друкованого тексту з бібліографією. До загального обсягу роботи не належать додатки. У разі потреби окремі таблиці та рисунки можна подавати на аркушах формату А3. Поля аркуша мають бути таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул і т. п. подають арабськими цифрами без знаку №. Таблиці та ілюстративний матеріал, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок і розташовуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Ілюстрації (графіки, діаграми тощо) позначають словом Рис. і нумерують послідовно в межах розділу. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, *Рис. 2.1*.

Кожна таблиця повинна мати назву, яка пишеться над таблицею симетрично до тексту. Слово Таблиця та безпосередньо її назва починається з великої літери. У кожній таблиці заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають єдине ціле. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна перенести на іншу сторінку, водночас не повторюючи назви, а вказуючи Продовження табл.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, водночас слово Таблиця скорочується, наприклад, Табл. 2.3. У повторних посиланнях за текстом на таблиці треба зазначити див. табл. 2.3.

РГР має бути написана літературною мовою, без зловживань науковими термінами (які транслітеровані з іноземних мов); цитатами, запозиченими зі статей, монографій, підручників і з мережі Інтернет. Вона не має бути компілятивною.

Обов'язкові:

- нумерація сторінок (верхній правий кут, враховуючи титульний аркуш);
- зміст із зазначенням сторінок;
- назви підрозділів виділяти жирним шрифтом, усі великі літери.

Мова написання – українська.

Роботу необхідно зброшурувати (папка-швидкозшивач).

Обсяг РГР визначається потребами повного відображення проведеного дослідження. Рекомендований обсяг роботи становить не менше 15 сторінок формату А4. У кінці роботи ставиться підпис студента й дата виконання.

Завершене й оформлене належним чином РГР подається керівникові на перевірку.

5. ОЦІНЮВАННЯ РГР

Критеріями оцінювання є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану;
- науковість стилю викладення;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів (за наявності значних відхилень від установлених вимог робота може бути взагалі не допущена до захисту або оцінена нижче).

Керівник проводить попереднє оцінювання якості виконання РГР та її відповідності вимогам і приймає рішення про допуск (не допуск) виконаного завдання до захисту. До захисту допускаються РГР, виконані студентами згідно з вимогами цих методичних вказівок. РГР з ознаками плагіату знімається з розгляду, виставляється незадовільна оцінка.

Контрольна робота, виконана без дотримання рекомендацій, повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Робота, яка не відповідає поставленим вимогам, має бути перероблена згідно із зауваженнями керівника та подана на повторну перевірку.

Під час захисту студент має розкрити сутність завдання, зробити висновки й відповісти на запитання керівника.

РГР має продемонструвати вміння автора логічно й аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні та математичні методи для аналізу проблем; навички роботи, власні узагальнення та висновки, вміння працювати з літературою.

Виконання контрольної роботи оцінюється максимум у 20 балів. У табл. 3 наведена шкала для оцінювання завдання.

Таблиця 3 – Шкала для оцінювання РГР

Кількість балів	Критерії
1	2
18 – 20	1) Виклад матеріалу правильний, повний, послідовний, логічний; студент упевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, уміє застосовувати його до конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується у просторі та часі; 2) студент має навички користування картами, схемами, довідниками; статистичний матеріал може втілити у схеми, діаграми, графіки; уміє складати таблиці; 3) робота викладена грамотною українською літературною мовою, без русизмів. Припускаються 1 – 2 незначні помилки з фактичного матеріалу та 2 – 3 помилки мовно-стилістичного характеру

1	2
15 – 17	<p>1) Робота правильна, послідовна, логічна, але студент припускається під час викладу окремих незначних помилок у фактичному матеріалі, уміє застосовувати його до конкретно поставлених завдань, орієнтується у просторі та часі, припускаючись 1 – 2 помилок, аналізує причиново-наслідкові зв'язки, в окремих випадках нечітко формулюючи їх;</p> <p>2) студент має навички користування картами та іншим наочним матеріалом, складає схеми, діаграми, таблиці, припускаючись незначних помилок;</p> <p>3) робота загалом є грамотною, написаною українською літературною мовою, але з русизмами, стилістичними, орфографічними та пунктуаційними помилками (не більше 5)</p>
11 – 14	<p>1) Студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не достатньо послідовно та логічно, припускається істотних помилок у відповіді, не достатньо впевнено орієнтується у просторі і часі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а подекуди й неправильно формулює основні теоретичні положення та причиново-наслідкові зв'язки;</p> <p>2) погано орієнтується на карті, припускається помилок під час складання таблиць, графіків, схем, діаграм;</p> <p>3) під час викладу українською мовою припускається помилок, русизмів, що свідчить про недостатність мовної культури</p>
До 10 балів	<p>1) студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу, не орієнтується у просторі та часі, не вміє визначити причиново-наслідкові зв'язки;</p> <p>2) не орієнтується в карті, не може скласти таблиці, побудувати графіка, схеми, діаграми;</p> <p>3) робота безграмотна з погляду норм сучасної української літературної мови</p>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бейдик О. О. Рекреаційна-рекреаційні ресурси України / О. О. Бейдик. – К. : ВЦКНУ, 2001. – 396 с.
2. Бейдик О. О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії / О. О. Бейдик. – К. : Палітра, 1997. – 130 с.
3. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу : Опорний конспект / Н. П. Ващенко. – К. : КНТЕУ, 2004. – 202 с.
4. Воскресенский В. Ю. Международный туризм : Учебное пособие / В. Ю. Воскресенский. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 198 с.
5. Дахно І. І. Країни світу : енциклоп. довідн. / І. І. Дахно. – К. : Мапа, 2004. – 606 с.
6. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І. А. Дубович. – Л. : Ліга-прес, 2005. – 819 с.
7. Истомин В. И. Страны мира : справочник туроператора и туриста / В. И. Истомин, Б. Т. Лагутенко. – М. : Советский спорт, 2000. – 224 с.
8. Крачило Н. П. География туризма / Н. П. Крачило. – К. : Вища школа, 1987. – 208 с.
9. Кусков А. С. Рекреационная география : Учебно-методический комплекс / А. С. Кусков, В. Л. Голубева, Т. Н. Одинцова. – Саратов : изд-во Саратовского гос. техн. ун-та, 2005. – 504 с.
10. Лукьянова Л. Г. Рекреационные комплексы : Учеб. пособ. / Л. Г. Лукьянова, В. И. Цыбух; под общ. ред. В. К. Федорченка. – К. : Вища шк., 2004. – 346 с.
11. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг / О. О. Любіцева. — К. : Альтпрес, 2003. — 435с.
12. Масляк П. О. Країнознавство : підруч. / П. О. Масляк. – [2-ге вид., виправл. і доповн.]. – К. : Знання, 2008. – 293 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
14. Мироненко Н. С. Рекреационная география / Н. С. Мироненко, И. П. Твердохлебов – М. : МГУ, 1981. – 207 с.
15. Николаенко Д. В. Введение в рекреационную географию / Д. В. Николаенко, Т. В. Николаенко. – Х. : Междун. славян. ун-тет, 1998. – 193 с.
16. Николаенко Д. В. Рекреационная география: [Учеб. пособие для студентов высш. учеб заведений] / Д. В. Николаенко. – М. : Гуманит. изд-кий центр ВЛАДОС, 2001. – 208 с.
17. Окладникова Е. А. Международный туризм. География туристских ресурсов / Е. А. Окладникова. – М. : Наука 2002. – 384 с.
18. Покоłodна М. М. Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України): [конспект лекцій для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»] / М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 140 с.

19. Покоłodна М. М. Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України): [методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дидактичним забезпеченням для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання напряму підготовки б.140101 – «Готельно-ресторанна справа»] / М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 29 с.
20. Преображенский В. С. География и отдых / В. С. Преображенский, Ю. А. Веденин. – М. : Знание, 1971. – 47 с.
21. Романов А. А. География туризма : Учеб. пособ. / А. А. Романов, Р. Г. Саакянц. – М. : Советский спорт, 2002. – 464 с.
22. Самойленко А. А. География туризма : учеб. пособ. / А. А. Самойленко. – Ростов н/Д : Феникс, 2006. – 368 с.
23. Смаль І. В. Основи географії рекреації та туризму : навч. посіб. / І. В. Смаль. – Ніжин : НДПУ, 2004. – 105 с.
24. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-ту ім. Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
25. Стафійчук В. Рекреалогія : Навч. посіб. / В. Стафійчук. – Л. : Знання, 2005. – 259 с.
26. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н. В. Фоменко. – К. : ЦНЛ, 2007. – 311 с.
27. Чижова В Л. Рекреационные нагрузки в зонах отдыха / В. П. Чижова. – М. : Легкая промышленность, 1977. – 49 с.
28. <http://www.eprints.kname.edu.ua>. – цифровий репозиторій ХНАМГ.
29. <http://www.tourism.gov.ua>. – офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України.
30. <http://www.tourlib.net>. – електронна бібліотека професіоналів туризму.
31. <http://www.unwto.org>. – офіційний сайт Всесвітньої туристської організації.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахунково-графічного завдання
з дисципліни

**«РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ
(у тому числі ТУРРЕСУРСИ УКРАЇНИ)»**

*(для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання
напряму підготовки 6.140101 – «Готельно-ресторанна справа»)*

Укладачі: **ПОКОЛОДНА** Марія Миколаївна
ПОЛЧАНІНОВА Ірина Леонідівна

Відповідальний за випуск *І. М. Писаревський*

Редактор: *К. В. Дюкар*

Комп'ютерний набір: *І. Л. Полчанінова*

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2013, поз. 453М

Підп. до друку 12.11.2013
Друк на ризографі.
Зам. №

Формат 60 x 84 /16
Ум. друк. арк. 1,0
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05.2011р.